

Nr 58.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1917 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar. (2 avd.)

Uti en inom riksdagens andra kammare väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 194, hava herrar *Lundgren* i Nora och *Sundström* hemställt, att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, i vad mån och på vad sätt ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar böra utgå, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Till stöd härför hava motionärerna hänvisat till den motivering, som förekommit i motionen nr 19 vid 1914 års senare riksdag samt därjämte åberopat motionen nr 9 vid 1915 års riksdag.

Såsom motionärerna i motiveringen till förevarande motion antyda, var spørgsmålet om ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar, i anledning av väckta motioner, föremål för behandling vid 1914 års senare och 1915 års riksdagar. Jämväl år 1916 hade riksdagen på grund av en med den nu förevarande likalydande motion anledning sysselsätta sig med berörda spörsmål. Vid nämnda tillfällen avslog första kammaren de i angivet syfte gjorda framställningarna, under det att andra kammaren biföll en hemställan, i enlighet med det av motionärerna nu gjorda yrkandet; och hade frågan sålunda på grund av kamrarnas stridiga beslut förfallit. *Utskottet.*

Ur det jordbruksutskottets utlåtande, nr 14, vilket år 1915 vann första kammarens bifall samt med liknande resultat även nästlidet år av utskottet åberopades till stöd för dess avstyrkande hemställan tillåter sig utskottet anföra följande:

»Den föreliggande motionen avser en nedsättning över hela linjen av de på jordägarna belöpande kostnaderna för lantmäteriförrättningar samt

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 10 saml. 39 häft. (Nr 58—60.) 1

ett läggande i motsvarande ökad grad av kostnaderna härför på staten. Ett genomförande härav skulle väl i sig innebära en ny reglering av löneförmånerna för rikets lantmätarkår.

Att en ytterligare lindring i de enskildes kostnader för lantmåteriförrättningar i många fall skulle verka välgörande, torde väl vara höjt över varje tvivel; men det torde dock kunna ifrågasättas, huruvida det kan anses välbetänkt att redan nu, då så kort tid förflutit sedan år 1909 en allmän reglering av dessa förhållanden ägde rum, varvid lantmåteritaxorna nedsattes med en tredjedel av de förut gällande, förbereda en omläggning över hela linjen.

Vidare torde det kunna ifrågasättas, om en sådan allmän nedsättning av de på jordägarna fallande kostnaderna för lantmåteriförrättningar är den naturligaste vägen till lindring för enskilda med avseende å kostnader för jorddelningar.

Det uttalades i riksdagens första kammare, då föreliggande fråga vid sistlidna riksdag där behandlades: att ökade statsutgifter till jorddelningsväsendet under den närmaste tiden torde komma att ifrågasättas; att ett grundligt omdaningsarbete för närvarande förbereddes inom jorddelningslagstiftningen; att det låge nära till hands att antaga, att tidsenligare lagbestämmelser på detta område komme att förutsätta statens understöd i vidsträcktare mån än hittills; att självfallet detta bleve förhållandet beträffande de storskiftade socknarna i Kopparbergs län, där en ändamålsenligare jorddelning utgjorde grundvillkoret för jordbrukets uppsving; att nya skiften där icke kunde komma till stånd med mindre den särskilt för de trakterna gällande inskränkningen i skiftesvitsordet upphävdes; att detta icke torde kunna komma i fråga utan ett ökat ekonomiskt understöd från statens sida; att den under utarbetande varande nya mätningförordningen helt säkert komme att förutsätta ökade utgifter av statsverket, icke av de enskilda; att vad beträffade de särskilda fall, där jorddelningskostnaderna verkade mer än vanligt tryckande, statsbidrag torde som hittills på särskilda framställningar komma att erfordras; att de vid jorddelningarna förekommande penninglikvider mellan delägarna för odling, hävd, ståndskog och utflyttning m. m. ofta drabbade tyngre än arvdena för lantmåteriförrättningarna; samt att statsanslag och lånefonder för nu angivna ändamål skulle för jordägarna avhjälpa ett verkligt behov.

Utskottet delar i all huvudsak den sålunda uttalade uppfattningen och håller före, att staten genom att träda emellan i vissa fall, där verkliga och påvisbara behov föreligga, på ett långt verksammare sätt än motionärernas förslag kan åstadkomma skulle främja just de viktiga intressen, som motionärerna velat tillgodose.»

Då det synes utskottet, att ovan anförda skäl och synpunkter fortfarande i huvudsak äga sin giltighet, finner utskottet ingen anledning att frångå sin under de sistförflutna båda åren intagna ståndpunkt. Härtill kommer, att enligt vad chefen för jordbruksdepartement vid föredragning innevarande år av förslag till reglering av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel till statsrådsprotokollet anført, åtskilliga frågor av för lantmäteriväsendet genomgripande betydelse för närvarande äro beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Vid sådant förhållande har utskottet så mycket mindre funnit skäl göra något ytterligare uttalande i ämnet.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 maj 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Hrr greve Hamilton, Petersson, P. Alfred, Pauison, Linders, Sjöblom, Lundström, Barthelson, friherre Silfverschiöld, Pettersson, Olaus, Vasseur, Magnusson, Tysk, Larsson och Andersson.

Reservation

av herrar *Hamilton*, *Lundström* och *Tysk*, som ansett att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, i vad mån och på vad sätt ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar böra utgå, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.
